Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2026/2353

20.10.2026

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2026/2353

ze dne 16. října 2026

o monitorování přítomnosti chinolizidinových alkaloidů v lupině a krmivech získaných z lupiny

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Vědecká komise pro kontaminující látky v potravinovém řetězci (CONTAM) Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (dále jen „úřad“) přijala v roce 2019 posouzení rizik pro zdraví zvířat a lidské zdraví, která jsou spojena s přítomností chinolizidinových alkaloidů v krmivech a potravinách, zejména v lupině a produktech z ní získaných ([1]).

(2) Posouzení rizik se týká pouze chinolizidinových alkaloidů vyskytujících se v druzích/odrůdách rodu *Lupinus* relevantních pro živočišnou a lidskou spotřebu v Unii (tj. *Lupinus albus* L., *Lupinus angustifolius* L., *Lupinus luteus* L. a *Lupinus mutabilis* Sweet). Pokud jde o riziko nepříznivých účinků na zdraví zvířat u lososovitých, dospěl úřad k závěru, že průměrná dietární expozice lososovitých je vyšší než hodnoty dávek bez pozorovaného nepříznivého účinku (NOAEL) ve výši 1 mg/kg tělesné hmotnosti na den, ale nižší než nejnižší hodnota dávky s pozorovaným nepříznivým účinkem (LOAEL) ve výši 2,5 mg/kg tělesné hmotnosti na den. Úřad považuje riziko nepříznivých účinků u lososovitých za nízké. U ostatních druhů byla dostupná databáze údajů o nepříznivých účincích příliš omezená na to, aby bylo možné určit celkové hodnoty NOAEL/LOAEL. Namísto toho úřad jako alternativní přístup stanovil dávky chinolizidinových alkaloidů přítomných v semenech lupiny, které lze tolerovat s ohledem na zootechnické výsledky. U skotu a králíků je průměrná dietární expozice výrazně nižší než tolerovaná dávka. U prasat a kuřat je průměrná dietární expozice ve stejném rozmezí jako dávka, kterou lze tolerovat.

(3) Úřad proto doporučil, aby bylo shromážděno více údajů o výskytu chinolizidinových alkaloidů v lupině a produktech získaných z lupiny.

(4) Mělo by být shromážděno více informací o faktorech, které vedou k relativně vysokému obsahu chinolizidinových alkaloidů v lupině a krmných surovinách získaných z lupiny, aby bylo možné určit opatření, jejichž přijetí je třeba doporučit k zamezení nebo snížení přítomnosti chinolizidinových alkaloidů v těchto krmivech.

(5) Je proto vhodné doporučit monitorování chinolizidinových alkaloidů v lupině a krmných surovinách získaných z lupiny, identifikaci faktorů vedoucích k jejich vysokému obsahu a shromažďování více informací o účincích zpracování na obsah chinolizidinových alkaloidů,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

1) Členským státům se doporučuje, aby s aktivním přispěním provozovatelů krmivářských podniků monitorovaly chinolizidinové alkaloidy v lupině, krmných surovinách získaných z lupiny a krmných směsích obsahujících lupinu a produktech získaných z lupiny v letech 2026, 2027, 2028 a 2029. Členským státům se doporučuje analyzovat alespoň chinolizidinové alkaloidy albin, anagyrin, angustifolin, lupanin, isolupanin, multiflorin, 13α-hydroxylupanin, lupinin a spartein.

2) Doporučenou metodou analýzy je kapalinová chromatografie / tandemová hmotnostní spektrometrie (LC-MS/MS). Použijí-li se jiné metody analýzy, měly by být zpřístupněny důkazy o tom, že vedou k získání spolehlivých výsledků pro jednotlivé chinolizidinové alkaloidy. Mez stanovitelnosti (LOQ) pro stanovení každého chinolizidinového alkaloidu by měla být pokud možno přibližně 1 mg/kg pro semena lupiny a krmné suroviny získané z lupiny a 0,2 mg/kg pro krmné směsi.

([1]) EFSA CONTAM Panel (komise EFSA pro kontaminující látky v potravinovém řetězci), 2019. Scientific opinion on the risks for animal and human health related to the presence of quinolizidine alkaloids in feed and food, in particular in lupins and lupin-derived products, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2019.5860.

3) Členským státům se doporučuje, aby s aktivním přispěním provozovatelů krmivářských podniků prováděly šetření, jejichž cílem bude určit faktory vedoucí k vysokému obsahu chinolizidinových alkaloidů v lupině a krmných surovinách získaných z lupiny a shromáždit větší množství informací o účincích zpracování na obsah chinolizidinových alkaloidů.

4) Členským státům a provozovatelům krmivářských podniků se doporučuje, aby úřadu poskytli údaje za účelem jejich kompilace do jedné databáze v souladu s požadavky uvedenými v jeho pokynech o standardním popisu vzorku (SSD) u potravin a krmiv a v souladu s dalšími konkrétními požadavky úřadu na podávání zpráv ([2]). V případě semen lupiny a krmiv získaných z lupiny je třeba vykazovat druhy lupiny, zda se jedná o sladké nebo hořké lupiny, postupy, kterým byla semena lupiny podrobena (např. namáčení, vaření), jakož i veškeré postupy, kterým byla krmiva získaná z lupiny podrobena, aby se snížil obsah chinolizidinových alkaloidů.

V Bruselu dne 16. října 2026.

Za Komisi
Olivér VÁRHELYI
člen Komise

([2]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.